

Αθήνα, 1 Μαρτίου 1983

Αριθ. Εγγρ.

Β2ΔΦ.1413.23/ΑΣ 151

ΠΡΟΣ : - Γραφείο Υφυπουργού κ. Παπούλια

ΚΟΙΝ.: - Α1 Δ/νση Πολιτικών Υποθέσεων

ΣΧΕΤ.: Έγγραφό σας ΥΦΥΠ 93 από 10 Φεβρουαρίου 1983

Αναφορικά προς το ως άνω έγγραφο σας γνωρίζουμε ότι πρόκειται για παλαιό αίτημα της βουλγαρικής πλευράς το οποίο κάτω από το οικονομικό ένδυμα κρύβει μακροχρόνια επιδίωξη ενισχύσεως της βουλγαρικής παρουσίας στο μακεδονικό χώρο, με οφθαλμοφανή στόχο την εξυπηρέτηση της μακεδονικής πολιτικής.

Η Β2 Διεύθυνση έχει αντισταθμίσει για την ικανοποίηση του αιτήματος αυτού για τους κατωτέρω λόγους :

1) Τυχόν ίδρυση Εμπορικού Γραφείου της Βουλγαρίας στη Θεσσαλονίκη θα δημιουργούσε προηγούμενο το οποίο θα μπορούσαν να επικαλεσθούν και άλλες Ανατολικές χώρες για να ζητήσουν την ίδρυση και δικών τους Εμπορικών Γραφείων στην συμπρωτεύουσα. Έτσι, η χώρα μας θα βρισκόταν σε δύσκολη θέση, μπροστά στον κίνδυνο να κατακλυσθεί από κέντρα εξυπηρέτησης ξένων εμπορικών αλλά και άλλων συμφερόντων που ενδεχομένως θα συγκρούονταν με τα δικά μας στον ευαίσθητο χώρο της Βορείου Ελλάδος.

Σήμερα από τις Ανατολικές χώρες μόνο η Γιουγκοσλαβία διατηρεί Εμπορικό Επιμελητήριο στη Θεσσαλονίκη το οποίο ιδρύθηκε με τη συμφωνία που κατέργησε την Ελεύθερη Ζώνη Θεσσαλονίκης και επομένως δεν αποτελεί προηγούμενο που θα μπορούσαν να επικαλεσθούν άλλες Ανατολικές χώρες.

2) Θέμα ασφαλείας θα μπορούσε επίσης να δημιουργηθεί με την παρουσία πολυαρίθμων μελών του Βουλγαρικού Γραφείου των οποίων οι κινήσεις θα ήταν δύσκολο να ελέγχονται.

./...

Συναφώς γνωρίζουμε ότι αντίστοιχο αίτημα της γιουγκοσλαβικής πλευράς για την παραχώρηση διπλωματικών προνομίων και ασυλιών στα μέλη του Γραφείου του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Γιουγκοσλαβίας δεν έχει ικανοποιηθεί.

Τέλος θα πρέπει να επισημανθεί ότι κατά την σχετική συζήτηση του θέματος την οποία είχε ο Υπουργός Αναπληρωτής Εθνικής Οικονομίας κ. Γ. Ποττάκης με τον κ. Καραμάνεφ στα πλαίσια της προπαρασκευαστικής επισκέψεως του Πρωθυπουργού στη Σόφια, ο Υπουργός Αναπληρωτής Εθνικής Οικονομίας απέφυγε ευσχήμως την παροχή υποσχέσεως για ικανοποίηση του βουλγαρικού αιτήματος προβάλλοντας σαν επιχείρημα το ενδιαφέρον της Κυβερνήσεως για την ανάπτυξη άλλων περιοχών της Ελλάδος όπως π.χ. της Πελοποννήσου και της Κρήτης και όχι μόνον της Θεσσαλονίκης η οποία είναι υπερανεπτυγμένη.

Με εντολή Υπουργού
Ο Διευθυντής

Εμμ. Σ. Σπυριδάκης
Πληρεξούσιος Υπουργός Α'

Πρός: Άνδρέα Γ. Παπανδρέου
Πρωθυπουργό της Ελλάδας
Από: Γιάννη Α. Ποττάκη
Υφυπουργό Συντονισμού

Άθήνα, 2 Ιουνίου 1982

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ ΣΑΣ ΣΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ
(Άποτελέσματα της δικής μου επίσκεψης-Προοπτικές)

Κατά τη διάρκεια της επίσκεψής μου στη Σόφια (28-29 Μαΐου) για την προετοιμασία της δικής σας μετάβασης, συναντήθηκα με τον Άντιπρόεδρο της Κυβέρνησης ΛΟΥΚΑΝΩΦ, τους Υπουργούς Έξωτερικού και Έσωτερικού Έμπορίου ΧΡΙΣΤΩΦ και ΚΑΡΑΜΑΝΕΦ, τους Υφυπουργούς Βιομηχανίας, Ένεργείας, Γεωργίας, Έξωτερικού Έμπορίου και τον Άντιπρόεδρο της Επιτροπής Προγραμματισμού.

Μερικές αναφορές σέ θέματα εύρύτερου ενδιαφέροντος, κατά τη διάρκεια επίσημου γεύματος πού παρέθεσε πρὸς τιμήν της ελληνικής αντιπροσωπείας ὁ Άντιπρόεδρος της Κυβέρνησης ΛΟΥΚΑΝΕΦ, προσήλκυσαν φαίνεται τό ενδιαφέρον του, ὥστε μέ ἐκάλεσε σέ δύο ιδιαίτερες συνομιλίες, μιᾶς καί τριῶν ὥρων ἀντίστοιχα.

Τά θέματα πού συζητήθηκαν ἦσαν τά ἑξῆς:

1. Τό ὕψος τῶν ἐμπορικῶν ἀνταλλαγῶν καί ὁ μακροχρόνιος σχεδιασμός. Ἡ ἄποψη ὅτι οἱ ἀνταλλαγές μας μποροῦν νά προγραμματισθοῦν σέ μακροχρόνια βάση ἔγινε ἀμοιβαῖα ἀποδεκτή. Προβλέπεται ἔτσι, ἑξαπλασιασμός τοῦλάχιστον τῶν ἐλληνικῶν ἐξαγωγῶν μέσα, τό πολύ, σέ μία τριετία.

Άποδέχονται, ἐπίσης, ὅτι ἡ ὀργάνωση τῶν ἐλληνικῶν ἐξαγωγῶν, καί κυρίως τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων, θά γίνεται μέ

ἀπ' εὐθείας ἐπαφή μέ·τούς συνεταιρισμούς καί τούς κοινωνικο-
ποιημένους ἐξαγωγικούς φορεῖς, πού θά δημιουργήσουμε, ἢ τόν
ΟΠΕ, ΑΓΡΕΞ κλπ, χωρίς μεσάζοντες, καί ὅτι στό σύνολο τῶν ἀνταλ-
λαγῶν θά ὑπαχθοῦν καί τά "ἐνεργειακά", ὥστε νά μήν ἔχουμε
προβλήματα συναλλάγματος καί ἐλλειματικοῦ ἰσοζυγίου.

2. Συζητήθηκε ἀκόλουθα ἡ προοπτική μειώσεως τῶν
ποσοστῶσεων, πού παρέχει ἡ ΕΟΚ στίς σοσιαλιστικές χῶρες,
στό γενικό κλίμα τῆς ἔντασης καί τοῦ περιορισμοῦ τῶν ἐμπορι-
κῶν ἀνταλλαγῶν ΕΟΚ-ΚΟΜΜΕΚΟΝ. Ἐπίσης, οἱ πιθανοί τρόποι ἀντί-
δρασης τῶν σοσιαλιστικῶν χωρῶν, μεταξύ τῶν ὁποίων καί ἡ ἀνα-
ζήτηση τρόπων αὐτάρκειας σέ τρόφιμα, εἴτε μέ ἀναπροσανατολισμό
τῆς παραγωγῆς τους (ὥστε νά αὐξήσουν τήν ἐγχώρια παραγωγή)
εἴτε μέ ἔνταξη νέων χωρῶν στήν ΚΟΜΜΕΚΟΝ (χωρῶν, δηλαδή, πού ἡ
παραγωγή τους θά ἐκάλυπτε οὐσιαστικά τήν ἔλλειψη).

Μείναμε σύμφωνοι, σέ κ ά θ ε π ε ρ ί π τ ω σ η,
ὅτι οἱ ἐξαγωγές τῶν ἐλληνικῶν προϊόντων, καί κυρίως τῶν ἀγρο-
τικῶν, θά ἔχουν διασφαλισθεῖ (καί ἐπεξεργαστήκαμε τίς δυνατές
λύσεις).

3. Συζητήθηκε ἐπίσης ἡ δυνατότητα μιᾶς συνεργασίας,
ἡ ὁποία θά ἄνοιγε ἕνα "παράθυρο" γιά τήν κυκλοφορία τῶν ἐλ-
ληνικῶν προϊόντων στίς ἀγορές τῆς ΚΟΜΜΕΚΟΝ, μέσω Βουλγαρίας,
καί ἀντίστοιχα, γιά τά προϊόντα τῶν χωρῶν τῆς ΚΟΜΜΕΚΟΝ πρός
τήν ΕΟΚ, μέσω Ἑλλάδας.

Ἡ λύση πού ἐπεξεργαστήκαμε εἶναι ἀπόλυτα νόμιμη,
μέ τίς ἰσχύουσες περιοριστικές διατάξεις τῆς ΕΟΚ. (Γιά παρά-
δειγμα: Τό ἀρθ. 5 τοῦ Κανον. ΕΟΚ 802/1968 δίνει τή δυνατότη-
τα νά κυκλοφορεῖ στήν ΕΟΚ, σάν ἐλληνικό προϊόν, ἕνα προϊόν
πού προέρχεται ἀπό τίς χῶρες τῆς ΚΟΜΜΕΚΟΝ, ἀρκεῖ νά ἔχει γί-
νει στήν Ἑλλάδα ἡ τελική σημαντική οἰκονομική λειτουργία,
σημαντική δηλαδή προστιθέμενη ἀξία).

Γιά τήν πειστικότητα χρειάστηκε νά προχωρήσουμε
σέ ἀνάλυση. Τί, δηλαδή, ἀποτελεῖ τό "ἐπί πλέον", τό ἰδιαίτερο,
πού ἔχει ἡ Ἑλλάδα, καί δέν τό ἔχει ἡ Γαλλία, ὥστε νά ἐπιλεγεῖ
γι' αὐτῆς τῆς μορφῆς τή συνεργασία, μολονότι ἔχει ἐπίσης Σο-
σιαλιστική Κυβέρνηση, καί ἀκόμα συμμετοχή τοῦ Κομμουνιστικοῦ
Κόμματος στήν Κυβέρνηση. Ἡ ἡ Δυτ. Γερμανία, ἡ ὁποία ἔχει ἔτσι

ΣΥΝΘΕΣΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ
ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

- 3 -

κι άλλοιως ειδική οικονομική σχέση με μιά χώρα της ΚΟΜΜΕΚΟΝ, τήν Ανατ. Γερμανία.

Εντελως περιληπτικά: Η Γαλλία είναι "πιστή" στην ΕΟΚ. Ανεξάρτητα από τό εάν έχει σοσιαλιστική ή όχι Κυβέρνηση, πιστεύει στο θεσμό της Κοινής Αγοράς. Καί δέν θά έκανε ποτέ κάτι πού θά τόν αδυνατίζε. Ούτε διευκολύνεται άλλως τε ή λύση, λόγω απόστασης καί έλλειψης συνόρων με οποιαδήποτε χώρα της ΚΟΜΜΕΚΟΝ. Τό δέ έμπορίό της με τίς χώρες της ΚΟΜΜΕΚΟΝ είναι μηδαμινό. (Η Βουλγαρία έχει με τή Γαλλία έμπορικές σχέσεις πού μόλις φθάνουν τό 1/3 τών σχέσεων πού έχει με τήν Ελλάδα).

Η νέα Κυβέρνηση της Ελλάδας, αντίθετα, αντιδρά στην "όλοκληρωση". Πιστεύει πολύ περισσότερο στην αυτοδύναμη ανάπτυξη. Ύστερα ή Ελλάδα συνορεύει με χώρα της ΚΟΜΜΕΚΟΝ, τή Βουλγαρία.

Γιά τή Δ. Γερμανία: Οί Δυτικο-γερμανοί, γιά λόγους πολιτικούς-έθνικούς δέχονται τήν έξαίρεση της Ανατ. Γερμανίας. Καί μιά καί είναι ή μοναδική χώρα της ΕΟΚ πού πληρώνει, ποτέ δέν θά δεχόταν νά πληρώνει π.χ. γιά τήν Βουλγαρία. Ακόμη, γιατί γιά κάθε είσαγωγή από τήν Ανατ. Γερμανία, αξιώνεται πιστοποιητικό προέλευσης. Έτσι, ή Δ. Γερμανία παρακολουθεϊ άγρυπνα τήν πορεία της οίκονομίας της Ανατ. Γερμανίας.

Συμπερασματικά: Τό σχέδιο είναι νόμιμο, φαίνεται ρεαλιστικό καί θά είναι ωφέλιμο, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα προστιθέμενη αξία στόν ελληνικό χώρο. Έχει μακροχρόνια προοπτική, ένω οί κατ'ίδίαν έμπορικές ανταλλαγές θά συναντοῦν συνεχώς έμπόδια, είτε από τήν έπιβολή ποσοστώσεων έκ της ΕΟΚ είτε με τήν όριστική κατάργηση τών δασμών στίς είσαγωγές της Ελλάδας από χώρες ΕΟΚ, πού θά καθιστοῦν μή ανταγωνιστικά τά ανατολικά προϊόντα.

4. Επανέλαβαν τήν πρόθεσή τους α) νά συμμετάσχουν στή διάθεση της αλουμίνας, άν φτιάξουμε εργοστάσιο (προτείνουν: 200.000 τόννους αλουμίνα σέ μακροχρόνια βάση, ύποχρέωση έφοδιασμοῦ μας με χημικά προϊόντα, πού χρησιμεύουν γιά τήν παραγωγή αλουμίνας).

β) Νά μάς αναθέσουν τήν κατασκευή ενός τμήματος τοῦ καλωδίου πού θά τοποθετηθεϊ δίπλα στόν άγωγό γκαζιού από

Μόσχα σέ Εύρώπη, τήν κατασκευή τοῦ ὁποίου ἔχουν ἀναλάβει ἀπό τοὺς Σοβιετικούς· κι αὐτό, στήν περίπτωση πού θά συμφωνοῦσαμε μέ τοὺς Σοβιετικούς ἐφοδιασμό μας μέ γιάζι, ὁπότε θά διευκόλυναν τή διέλευσή του ἀπό Βουλγαρία.

γ) Νά προχωρήσουν περαιτέρω στή συνεργασία στόν ἐνεργειακό τομέα καί τήν διασύνδεση τῶν δύο συστημάτων.

5. Συζητήθηκε ἡ νέα κατάσταση, πού δημιουργεῖται στή χρηματαγορά. Ἐχω τήν αἴσθηση ὅτι στό θέμα αὐτό ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβέρνησης μίλησε μέ "ἐξουσιοδότηση" τῆς Σοβ. Ἐνωσης. Οὐσιαστικά πρότεινε ἐξαιρετικά φθηνή χρηματοδότηση, μέ σταθερό ἐπιτόκιο, καί εὐνοϊκοὺς ὅρους ἀποπληρωμῆς καί προμήθεια μηχανολογικοῦ ἐξοπλισμοῦ μέ ἀγορά ἐλληνικῶν προϊόντων σέ μακροχρόνια βάση.

Μοῦ ἀνέφερε ὅτι εἶναι παλιός φίλος μέ τόν Ἀρσένη, ὅτι ἔχουν ὑπηρετήσει μαζί στή Γενεύη, καί ὅτι πολύ θά ἤθελε νά συζητήσει μαζί του ὅλες τίς δυνατότητες σ' αὐτό τόν τομέα.

6. Ἀπό τά ὑπόλοιπα προβλήματα, εἰδικό ἐνδιαφέρον παρουσιάζει τό θέμα τῶν συνδυασμένων μεταφορῶν. Ἐμεῖς διαθέτουμε τό μεγαλύτερο ἐμπορικό στόλο, ἐκεῖνοι τό μεγαλύτερο στόλο φορτηγῶν. Ὑπάρχουν χῶρες τῆς ΚΟΜΜΕΚΟΝ, πού δέν ἐπικοινωνοῦν μέ θάλασσα καί χῶρες τοῦ τρίτου κόσμου, πού ἡ ὁδική ἐπικοινωνία εἶναι ἰδιαίτερα δύσκολη. Μία συνεργασία σ' αὐτόν τόν τομέα θά ἀνοίγε καινούργιες δυνατότητες στό ρόλο τῆς Ἑλλάδας σάν διαμετακομιστικοῦ κόμβου, στήν κίνηση τῶν λιμανιῶν μας ἢ καί τοῦ σιδηροδρόμου.

Ἡ ἐπανάληψη ἄλλων ἐμπειριῶν (προβλήματα στή διακίνηση ἀγαθῶν ἀπό τοὺς ἰδιοκτῆτες φορτηγῶν αὐτοκινήτων) θά μποροῦσε νά ἀποτραπεῖ καί οἱ συνομιλητές μου μέ ἐβεβαίωσαν γιά κάλυψη καί αὐτῆς τῆς ἀνάγκης, μέ τήν διάθεση τοῦ στόλου τῶν φορτηγῶν πού ἔχουν, ἂν ποτέ ἤθελε παρουσιαστεῖ.

7. Μία ἀνασκόπηση τοῦ Κυβερνητικοῦ ἔργου μέχρι σήμερα καί μία ἀνάλυση τῆς μεθοδολογίας μας καί τῶν λόγων πού ἐπιβάλλουν αὐτή τή μεθοδολογία, γιά τήν μετάβαση στό σοσιαλισμό, ὑπεχρέωσε τόν Ἀντιπρόεδρο τῆς Κυβέρνησης νά πεῖ ρητά, ὅτι "...αὐτή ἡ πολιτική δέν εἶναι σοσιαλδημοκρατική καί τό βλέπουμε· ἀναγνωρίζουμε ἐπίσης ὅτι ὁ Ἀνδρέας ἔχει τή δική του

φωνή· σάν βαλκανική χώρα είμαστε περήφανοι, πού οί παγινόσμιοι προβολείς συγκεντρώνονται έδῶ καί σάν σοσιαλιστική χώρα, θά προσφέρουμε κάθε βοήθεια...".

Σ υ μ π ε ρ α σ μ α τ ι κ ά

Τό κλίμα είναι πολύ εύνοϊκό για τήν επίσκεψή σας, ή όποία είναι βέβαιο ότι θά συνοδευθεϊ από απόλυτη έπιτυχία καί από τήν υπογραφή συμβάσεων, τίς όποϊες τώρα έπεξεργαζόμαστε, οί όποϊες άφ'ένός μέν θά πολλαπλασιάζουν τίς έξαγωγές μας άφ'έτέρου δέ θά άνοίγουν νέες δυνατότητες στήν έλληνική οίκονομία.

ΠΡΟΣ: Υπουργείο Προεδρίας της Κυβέρνησης,
Γεν. Γραμματεία Τύπου και Πληροφοριών,
Γραφείο Υφυπουργού κ. Α. Μαρούδα,

ΚΟΙΝ: Γραφείο Πρωθυπουργού
Υπόψη κ. Α. Κοιμίδα

ΘΕΜΑ: Επίσκεψη Πρωθυπουργού Α. Παπανδρέου στη Βουλγαρία

Η επίσκεψη του Έλληνα Πρωθυπουργού Α. Παπανδρέου στη Βουλγαρία είναι το επίκεντρο προσοχής των διπλωματικών και δημοσιογραφικών κύκλων της Σόφιας. Παρατηρητές σχολιάζουν την ιδιαιτερότητα της υποδοχής του Έλληνα Πρωθυπουργού από τον Πρόεδρο Ζίφκωφ και τον ΥΠΕΕ Π. Μλαντένωφ, και τις συνομιλίες στη συνέχεια με τον ίδιο τον Πρόεδρο Ζίφκωφ. Αντίθετα, στη διάρκεια της επίσκεψης απουσιάζει έντελώς από το προσηήνιο ο βούλγαρος Πρωθυπουργός Γκερ. Φιλίπωφ, γνωστός εκφραστής των σκληρών τάσεων και σύνδεσμος Βουλγαρίας - Σοβ. Ένωσης.

Η βουλγαρική πλευρά εκδήλωσε την επιθυμία να δοθεί μεγάλη δημοσιότητα στην επίσκεψη του Πρωθυπουργού. Αμέσως μόλις όριστηκαν οι ήμερομηνίες με μεγάλη εθνολία άρχισε να διαρρέει από το ΥΠΕΕ ή είδηση της επίσκεψης, προβληματίζοντας όσους γνωρίζουν πολύ καλά ότι ποτέ δεν διαφεύγει κάτι που έχει αποφασιστεί να διαφυλαχτεί. Χαρακτηριστικό είναι ότι η είδηση της επίσκεψης δόθηκε στα Μ.Ε. μία εβδομάδα πριν, αντίθετα προς τη βουλγαρική πρακτική που ανακοινώνει τις επισκέψεις των αρχηγών κρατών την προηγούμενη ή ακόμα και την ίδια μέρα. Η ανεπίσημη φιλική επίσκεψη στη Βουλγαρία καλύπτεται από τη βουλγαρική πλευρά, σαν επίσημη επίσκεψη αρχηγού κράτους.

*Εν όψει των ζυμώσεων για την απόρριψη Βαλκανική όλοι κάνουν τις υποθέσεις τους για τό αντικείμενο συζήτησης των όδο ήγετων.

Σημειώνουμε ότι αυτή τη στιγμή πολλοί μιλάνε για έθνικιστική πολιτική Ζίφκωφ ποδ όέν θ' άργήσει νά τον φέρει σ' αντιπαράθεση μέ τη Σοβ. Έ- νωση. Τό ανέκδοτο ποδ κυκλοφορετ' αυτές τις μέρες στη Σόφια είναι ότι αν όέν μεσολαβοΰσε ή άρρώστεια τοΰ *Αντόπωφ, θ' άρρώσταινε βαρεια ό Ζίφκωφ . . θεωρώντας όλοι ότι αν τελικά πραγματοποιήσει ότι ψιθυρι- ζεται θά είναι τό τέλος της πολιτικής του καρριέρας.

Δυτικοί διπλωμάτες εκφράζουν την άνησυχία τους για τη σοβαρότητα ποδ θά έχει μία επικείμενη εθρότερη συνεργασία μεταξύ Ελλάδας - Βουλγαρίας. *Ιδιαίτερα ενδιαφέρθηκαν νά μάθουν αν πράγματι αντιμε- τωπίζεται ή πραγματοποίηση Βαλκανικής Κοινής *Αγοράς, σύμφωνα μέ πληροφορίες ποδ είχαν όπως μάς εξήγησαν από Έλληνες διπλωμάτες στη Σόφια.

Οί μόνιμοι ανταποκριτές των μεγάλων είδησεογραφικών πρακτορείων στη Βουλγαρία όπως AGENCY FRANCE PRESSE, G D R, PRENSA LATINA, TASS ποδ τό Γραφετό μας διατηρετ' προσωπικές σχέσεις, ζήτησαν νά παρέμβου- με στο βουλγάρινο ΥΠΕΕ ώστε νά παρευρεθοΰν στη συνέντευξη τόπου της Κυριακής στο VELIKO TYRNOVO. Τελικά ή κάλυψη τοΰ πρωθυπουργοΰ μετά από διαπραγματεύσεις μας θά καλυφθετ' μέ 40 βούλγαρους δημοσιο- γράφους, όλα τά βαλκανικά Πρακτορετα Ειδήσεων καί τά παραπάνω διεθνή, μέ επί κεφαλής για πρώτη φορά, τον BOYAN TRAIKOV μέλος της Κ.Ε., Γεν. Δ/ντή τοΰ Β Τ Α, μέ θέση ύπουργοΰ, καί θεωρητικό της δημοσιο- γραφίας στη Βουλγαρία.

Ο ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ ΚΑΙ Η ΑΠΥΡΗΝΙΚΗ

Συχνά ό βουλγάρικος τύπος δημοσιεύει σχόλια καί άρθρα για την άπυρη- νική στά Βαλκάνια εκφράζοντας τις γνωστές θέσεις της βουλγαρικής ήγεσίας. Πρόσφατα, μετά την έπιστολή τοΰ Έλληνα Πρωθυπουργοΰ για σύγκληση έμπειρογνωμόνων στην *Αθήνα, άρχισαν νά συγκεκριμενοποιοΰ- νται οί απόψεις της βουλγαρικής πλευράς. Παρατηρητές χαρακτηρίζουν την πρόσφατη άρθρογραφία ρεαλιστική αντιμετώπιση των δυσκολιών καί διάθεση για επισήμανση των σημείων ποδ μπορετ' νά βλάψουν την πραγμα-

τοποίηση της ιδέας της πυρηνικής στά Βαλκάνια. Σύμφωνα με τα πρόσφατα δημοσιεύματα διαμορφώνονται οι παρακάτω θέσεις :

- Η πρόταση του πρωθυπουργού Α. Παπανδρέου για σύγκληση εμπειρογνομόνων στην Αθήνα είχε θετική απήχηση σ' όλες τις Βαλκανικές χώρες. Με καλή θέληση ή σύνοδος θα μπορούσεν' αποτελέσει ουσιαστικό βήμα για την προετοιμασία της συνάντησης ηγετών των βαλκανικών χωρών που έχει προτείνει η Βουλγαρία.
- Ποτέ άλλοτε η κατάσταση στα Βαλκάνια δεν είχε να παρουσιάσει ευνοϊκότερες πολιτικές προϋποθέσεις για την πραγματοποίηση της ιδέας ΒΑΖ, από σήμερα.
- Η Σοβ. Ένωση το μόνο πυρηνικό κράτος που συνορεύει άμεσα με την περιοχή των Βαλκανίων, διατίθεται θετικά απέναντι στην ιδέα, και είναι έτοιμο να σεβαστεί το καθεστώς που θα τη διέπει και να δώσει έγγραφοι στα κράτη που θα την εφαρμόσουν.
- Οι δυσκολίες που θα παρουσιαστούν από τη διαφορετική κοινωνικο-πολιτική συγκρότηση των Βαλκανικών χωρών, και τους αντίθετους πολεμικούς συνασπισμούς, μπορούν ν' αντιμετωπιστούν σε μία βάση αμοιβαίων υποχρεώσεων . . .
- Η υλοποίηση της ΒΑΖ δεν προϋποθέτει για τα κράτη που θα την αποφασίσουν, να εγκαταλείψουν τον συνασπισμό που ανήκουν, ούτε να παραιτηθούν από τις έγγραφοι για την ασφάλειά τους . . .
- Έγγραφοι για τη διατήρηση ίσου αριθμού δυνάμεων τόσο σε υπερφερειακή όσο και σε περιφερειακή κλίμακα αποτελεί η συμμετοχή στις συνομιλίες για τη συμφωνία ΒΑΖ, όλων των ενδιαφερομένων χωρών, τόσο εκείνων που αποτελούν τη ζώνη, όσο και των πυρηνικών κρατών.

Η ΠΡΟΙΣΤΑΜΕΝΗ,

Φ. ΤΟΜΑΗ - ΠΡΟΒΑΤΑ